

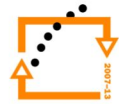

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

Kraj Vysocina

Téma: Publicistika IV. - esej

Vypracoval: Mgr. Milan Pilař

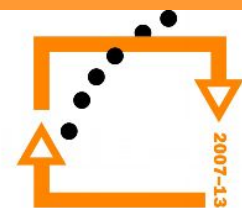
TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM
FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

Esej

- **Esej** (úvaha) – druh úvahy na odborné téma (filozofické, společenské, etické, kulturní, literární...), řec. původ, lat. *exagium* – vážení, franc. *essai* – pokus, zkouška.
- Literární odborně publicistický útvar středního či kratšího rozsahu, úvaha na téma, spočívající v přemýšlení o faktech a jejich hodnocení.
- Problém v širším kontextu, komentář současných řešení → hledání nových, kladení otázky a hledání odpovědí.

Esej

- Esej je tedy dialog autora se sebou samým i se čtenářem.
- Živý, obrazný jazyk.
- Rozsah obvykle několik stran, estetický záměr.
- Téma zpracováno živým, obrazným způsobem, za pomoci i expresivních uměleckých prostředků.
Útvar spojující odbornost a uměleckost, subjektivní vztah autora k aktuálním otázkám.
- Neplatí přísná pravidla výstavby textu.

Esej

Úvod

- Vymezení cíle, naznačení otázek, na něž se odpovídat.
- Všeobecné informace o významu zkoumaného jevu.
- Historie vzniku a vývoje popisovaného jevu.
- Shrnutí dosud známých poznatků.
- Definiční vymezení zkoumaného jevu.
- Vnější popis objektu, jevu, děje.

Jádro odborné úvahy

Závěr

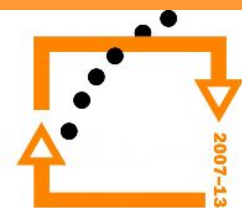
- Shrnutí výsledků autorových úvah.
- Vyvození důsledků a nastínění budoucích úkolů.
- Zamyšlení nad širšími důsledky zkoumaného jevu.

Úkol č. 1

Najděte prostřednictvím internetu texty alespoň tří esejí a najděte typické znaky tohoto útvaru.

Všímejte si také zvláštností prací jednotlivých autorů.

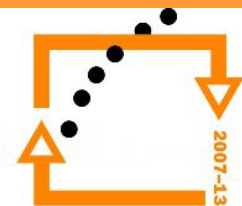
Vyhledejte odpověď na otázku: Kteří autoři se v českém prostředí věnovali tomuto útvaru nejvíc?

Práce s textem

- *„Nečtěte proto, abyste mohli odporovat a zatracovat; ani proto, abyste uvěřili a vše brali za bernou minci; ani proto, abyste lépe konverzovali a rozmlouvali; čtěte, abyste vážili a rozvažovali. Některé knihy mějte jen na ochutnání, jiné ke spolknutí, a jen málo jich opravdu přežvýkejte a hledte zažít; to jest některé knihy přečtěte jen částečně, jiné sice přečtěte, ale bez zvláštního soustředění, a jen některé přečtěte bedlivě a pozorně. Jsou i takové knihy, jež za vás může přečíst někdo jiný, a vy si prolistujete jen výpisky, jež pro vás pořídili; to však lze udělat u nedůležitých témat a u podřadných knih; jinak jsou přecezené knihy jako přecezená polévka: jsou to splašky bez chuti.“*

Francis BACON, *O studiu in Eseje* (Praha 1985, s. 161).

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Práce s textem

„Knihy mají mnoho příjemných vlastností pro ty, kdo je umějí volit; ale nic dobrého není bez stínu: je to potěšení, které není čiré, stejně jako ta ostatní; má svoje nevýhody, a to značně tíživé. Duše se jimi cvičí, ale tělo zůstává zatím v nečinnosti, vadne a smutní.“

Michel de Montaigne, *Eseje* (Praha 1966, s. 90).

Literatura

- <http://www.cesky-jazyk.cz/>
- www.zurnalistika.cz
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/esej>
- Francis BACON, O studiu in *Eseje* (Praha 1985, s. 161)

Michel de Montaigne, *Eseje* (Praha 1966, s. 90)